

Kattengejank

FOTO: MARIA BROUWER

"Absolute bullshit, onzin, kattengejank", aldus voormalig Ahold-topman Van der Hoeven over een verklaring van Deloitte-accountant Roger Dassen. De rechtszaak tegen de ex-Ahold-top lijkt een testcase te worden voor het belang van een degelijke accountantscontrole. Het is duidelijk dat het voormalig management daarvan nog steeds niet is overtuigd, integendeel. Over de *sideletters*, aanleiding voor de val van het supermarktconcern, zegt voormalig Ahold-directeur Andreae: "We maakten die briefjes alleen om de wereld van accountants en juristen tevreden te stellen. In mijn optiek gold maar één issue: je vriend helpen die een probleem met de accountant heeft."

Scherper kunnen de verhoudingen niet worden weergegeven: de accountant moet worden bestreden of in het gunstigste geval genegeerd. Wat me, meer nog dan de arrogante houding van genoemde heren, heeft verbaasd is de laconieke reactie van het publiek. De uitlatingen van Van der Hoeven en Andreae hebben nauwelijks stof doen opwaaien. Tegelijkertijd hoor ik steeds vaker klachten over de te formalistische houding van accountants en hun overdreven aandacht voor details. "Er zijn te veel accountants" beweerde onlangs nog de topman van een internationaal beursfonds publiekelijk. Oud SEC-voorzitter Harvey Pitt lijkt zo langzamerhand een uitzondering te worden. "Sommige bestuurders leren het ook nooit" verzuchtte hij naar aanleiding van de opmerkingen van Van der Hoeven in een interview met het Financieele Dagblad. "Het gaat niet om de wijze waarop je problemen naar buiten brengt, maar om de problemen zelf." Waarmee hij de bal teruglegde waar hij thuis hoort, namelijk bij het ondernemingsbestuur. Maar van Pitt mag je, gezien zijn verleden, niet anders verwachten. Wel van alle andere belanghebbenden en betrokkenen: aandeelhouders, politiek en media.

Gelukkig heeft Deloitte het ditmaal niet afgewacht. De media zijn benaderd en Roger Dassen heeft persoonlijk toelichting gegeven, daarmee brekend met de traditie van zwijgzaamheid en terughoudendheid die in de accountantsbranche gangbaar is als er sprake is van problemen of kritiek. Ik vind die open en actieve houding een goede zaak. Uiteraard moeten zorgvuldigheid en geheimhouding worden gerespecteerd, maar dat neemt niet weg dat we dienen te staan voor ons beroep en de normen waarop dat is gegrondvest. Als accountants dienen we respect af te dwingen en dat gebeurt niet door ons gedeisd te houden bij kritiek of tegenwind.

Nu zit het in onze genen om op risico's te letten, maar angst is een slechte leermeester. Recentelijk inventariseerde het IFAC onder haar lidorganisaties hun toekomstverwachtingen. De uitkomsten waren tekenend: ze bestonden louter uit bedreigingen!

Terwijl het zonneklaar is dat de behoefte aan onze kennis en expertise alleen maar zal toenemen, zag iedereen vooral de schaduwkanten van toezichthouders, claims en regeldruk. Met die houding win je de oorlog niet. Het wordt tijd dat we meer trots, meer zelfvertrouwen en meer plezier uitstralen. Waarbij we niet moeten schromen ons oordeel kenbaar te maken indien we een gebrekkig normbesef constateren. Dat ik niet de enige ben die er zo over denkt, blijkt uit de uitslag van de webstelling van 'de Accountant': zeventig procent steunt het streven naar een meer open en actieve houding. Er wacht ons nog een mooie toekomst.

Gert Smit
algemeen directeur